

Folketingets Administration

Lovsekretariatet

1. og 3. Udvalgssekretariat

05. december 2005

Ref. 05-000757-1

Notat

om ændringsforslag til forslaget om finansloven for 2006 i form af tekstanmærkning nr. 120 til § 16.91.01 og tekstanmærkning nr. 121 til § 16.91.11 og forholdet til grundloven, Finansudvalgets praksis m.v.

Sammenfatning:

Ved e-mail af 30. november og 1. december 2005 rettede Pia Gjellerup henvendelse til Folketingets formand i anledning af nogle af finansministeren fremsatte ændringsforslag til forslaget om finansloven for 2006.

Sideløbende hermed stillede Finansudvalget den 29. november 2005 tre skriftlige spørgsmål til justitsministeren og anmodede om ministerens kommentar til de ovenfor nævnte tekstanmærkninger.

Herudover var finansministeren i samråd i Finansudvalget om sagen den 1. december 2005.

Som oplæg til drøftelserne i Udvalget for Forretningsordenen den 7. december 2005 redegøres i notatet for forholdet til grundloven, hvor det anføres, at der ikke efter Folketingets administrations opfattelse er belæg for at antage, at de pågældende to tekstanmærkninger til forslag til finanslov er grundlovsstridige.

Endvidere redegøres der for de problemstillinger, der på baggrund af Finansudvalgets beretning har været rejst om lovkvalitet og parlamentariske sædvaner. Der gives en oversigt over Finansudvalgets praksis. Det anføres, at Folketingets Administration har ikke grundlag for at tilføje yderligere til disse spørgsmål, der i det væsentlige må bero på overvejelser i Finansudvalg eller/og Udvalget for Forretningsordenen. Til disse overvejelser er endvidere angivet forskellige alternative løsningsmodeller, såfremt dette ønskes.

Bilag 1 om andre anvendte midler til regulering af rammerne for kommuner og amternes økonomi for året 2006,

Bilag 2 med uddrag af Finansudvalgets beretning af 27. oktober 2005 samt,

Bilag 3 om Finansudvalgets praksis.

1. Indledning

Ved e-mail onsdag den 30. november 2005 rettede Pia Gjellerup henvendelse til Folketingets formand i anledning af nogle af finansministeren fremsatte ændringsforslag til forslag til finanslov for 2006. Finansministerens ændringsforslag rejser efter Pia Gjellerups opfattelse nogle generelle problemstillinger i relation til parlamentarisk sædvane og juridisk holdbarhed. Der henvises til Udvalget for Forretningsordenen, alm. del - bilag nr. 11.

Sideløbende hermed havde Finansudvalget den 29. november 2005 stillet tre skriftlige spørgsmål til justitsministeren og anmodet om ministerens kommentar til de ovenfor nævnte tekstanmærkninger, herunder om disse er i overensstemmelse med Finansministeriets budgetvejledning 2001, Finansudvalgets beretning af 27. oktober 2005, god lovgivningsskik og sikrer god lov kvalitet. Justitsministeren besvarede spørgsmålene den 30. november 2005, jf. besvarelse af spørgsmål nr. 1-3 af 29. november 2005 fra Folketingets Finansudvalg (L 2) som optrykt i Udvalget for Forretningsordens alm. del. - bil. 11. Herudover var finansministeren i samråd i Finansudvalget om sagen torsdag den 1. december 2005, jf. kopi af dennes talepapir optrykt i ovennævnte alm. del - bilag 11.

Folketingets formands kvittering onsdag den 30. november 2005 på Pia Gjellerups e-mail, og dennes svar herpå torsdag den 1. december 2005 er ligeledes optrykt i udvalgets alm. del. - bilag 11.

2. Retsgrundlag og forslag til finanslov for 2006

Det årlige statstilskud til kommuner og amtskommuner fastsættes ifølge §§ 10 og 17 i lovbekendtgørelse nr. 1074 af 11. november 2005 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner af finansministeren med tilslutning af Folketingets Finansudvalg.

Bloktilskuddet for 2006 til kommuner og amtskommuner fastsattes i overensstemmelse hermed ved aktstykke 195 godkendt af Finansudvalget den 24. juni 2005. Aktstykket var udarbejdet på grundlag af aftaler af juni 2005 mellem regeringen, KL, Amtsrådsforeningen samt Københavns og Frederiksberg Kommune om de økonomiske rammer for kommunernes og amternes økonomi for 2006. Det statslige bloktilskud fastsættes for henholdsvis amtskommuner og kommuner under ét med henblik på at sikre balance mellem de samlede hhv. amtskommunale og kommunale udgifter og indtægter.

Bevillingen for 2006 på aktstykket er i overensstemmelse med praksis gentaget i FFL 2006, jf. hovedkonto § 16.91.01. Amtskommunerne og § 16.91.11. Kommunerne.

3. Ændringsforslag til forslag til finanslov for 2006 – tekstanmærkning nr. 120 til § 16.91.01 og tekstanmærkning nr. 121 til § 16.91.11

Ændringsforslagene i form af 2 nye tekstanmærkninger nr. 120 og 121 med anmærkninger hertil er optrykt i udvalgets alm. del - bilag 11. Efter ændringsforslagene – der angår henholdsvis amtskommunerne og kommunerne – bemyndiges finansministeren til at nedsætte statstilskuddet til amtskommunerne og kommunerne i 2006. Som begrundelse anføres, at "det samlede resultat af amternes [hhv. kommunernes] budgetlægning for 2006 sammenholdt med aftaleforudsætningerne viser en aftaleoverskridelse, hvilket indikerer et samlet finansieringsoverskud i amterne [hhv. kommunerne] under ét, hvilket indikerer et finansieringsoverskud i den amtskommunale [hhv. kommunale] sektor."

Det fremgår af bemærkningerne, at indenrigs- og sundhedsministeren i februar 2006 vil indkalde en opgørelse af (amts)kommunernes vedtagne tillægsbevillinger samt pålæg om nedsættelse af bevillinger for 2006 med henblik på at få fastlagt, i hvilket omfang kommunalbestyrelser og sammenlægningsudvalg har korrigeret budgetterne for 2006.

Herom anføres endvidere i finansministerens talepunkter (alm. del – bilag 11): "At der søges hjemmel nu skal ses i lyset af, at det vil være nødvendigt at kunne reagere relativt hurtigt overfor kommuner og amter, hvis de reviderede budgetter mod forventning ikke udviser aftaleoverholdelse, fordi problemet netop tyder på at være kortsigtet adfærd i nogle kommuner."

En eventuel nedsættelse af statstilskuddet vil ifølge ændringsforslagenes stk. 2 "kunne fordeles af indenrigs- og sundhedsministeren på:

- amtskommuner/kommunerne på baggrund af amtskommunernes/kommunernes andel af det samlede statsgaranterede amtskommunale/kommunale beskatningsgrundlag for 2006 (bloktilskudsnøglen) eller
- på baggrund af den relative fordeling af amtskommunernes/kommunernes realvækst fra budget 2005 til 2006 korrigeret for vedtagne tillægsbevillinger mv. til og med 15. februar 2006 vedrørende 2006
- eller en kombination heraf."

I bilag 1 er som baggrund beskrevet andre anvendte midler til regulering af rammerne for kommuner og amternes økonomi for året 2006.

4. Forholdet til grundloven

4.1. Folketingets beføjelser.

Det fremgår af Folketingets forretningsorden § 16, stk. 3, at lovforslag eller ændringsforslag, der strider mod grundloven, skal afvises. Mener Folketingets formand efter forhandling med Udvalget for Forretningsordenen, at en sådan modstrid foreligger, indstiller formanden til Tinget, at forslaget afvises.

4.2. Lovgivning, herunder fravigelse af gældende love på finansloven.

Det er i den statsretlige litteratur almindelig antaget, at der ved tekst-anmærkninger kan ske lovgivning på finansloven, og at der ikke i grundloven er holdepunkt for nogen begrænsning i denne form for

lovgivning. Der henvises til den litteratur, der nævnes i Justitsministeriets notat af 29. november 2005. Folketingets administration er således enig i, at der ikke er noget forfatningsretligt til hinder for at gennemføre de omhandlede bemyndigelser som led i vedtagelsen af finansloven.

4.3. Identitetskravet i grundlovens § 41, stk. 2.

Ifølge grundlovens § 41, stk. 2, kan et lovforslag ikke vedtages, forinden det tre gange har været behandlet i Folketinget. Det gælder også finanslovforslaget.

Som anført i afsnit 2 indeholder finanslovforslaget bestemmelser om de omhandlede bloktilskud, således som de blev fastsat ved aktstykket i Finansudvalget 195 af 24. juni 2005.

Hertil kommer en meget langvarig tradition for vidtgående ændringsforslag, der antagelig hænger sammen med opfattelsen af finansloven som en allerede ved fremsættelsen uafgrænset lovgivning. Der er endvidere i Finansudvalget gennem meget lang tid fulgt en praksis, hvorefter realitetsændringsforslag, ofte over 1000, først fremsættes til 3. behandling.

Uanset at ændringsforslagene med de indeholdte bemyndigelser er/kan blive meget vidtgående, er Folketingets administration således af samme opfattelse som Justitsministeriet i, at identitetskravet ikke er til hinder for, at ordningen gennemføres ved de nævnte ændringsforslag.

4.4. Bemyndigelsens omfang.

Pia Gjellerup har endvidere i sin første henvendelse anført, at tekstanmærkningerne uden videre præcision giver en åben bemyndigelse til finansministeren til at reducere en hvilken som helst kommunes bloktilskud bl.a. på grundlag af evt. reviderede budgetter pr. 15. februar 2006 og på grundlag af en fordelingsnøgle, der først fastlægges, når den samlede vurdering foreligger.

Ifølge den statsforfatningsretlige litteratur indeholder grundloven ikke et almindeligt delegationsforbud, og lovgivningsmagten er derfor ikke afskåret fra at bemyndige en minister til at udstede endog meget vidtgående anordninger.

De meget vide grænser, der drøftes i den statsforfatningsretlige litteratur er følgende, jf. eksempelvis Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 1, Institutioner og regulering, 2001, 3. udgave, p. 378:

- Delegationen af lovgivningskompetence må ikke være sagligt ubegrænset, det vil sige, det er ikke foreneligt med grundloven, hvis der blev gennemført en generalfuldmagt til at udstede forskrifter til en administrativ myndighed.
- Det er heller ikke foreneligt med grundloven, hvis der blev gennemført en almindelig fuldmagt, der omfatter alle anliggender, som ikke er særligt undtaget, f.eks. straffelovgivningen.
- Endelig kan en delegation, som er afgrænset til, men udtømmende dækker et bestemt fag område, f.eks. landbruget heller ikke forenes med den forfatningsretlige struktur.

De her beskrevne rammer udelukker således ikke selv vidtgående delegationsbestemmelser.

Folketingets administration finder derfor ikke, at bemyndigelsens omfang i sig selv indebærer et problem i relation til grundloven.

4.5. Konklusion vedrørende forholdet til grundloven

Som det fremgår oven for, er der ikke efter Folketingets administrations opfattelse belæg for at antage, at de pågældende to tekstanmærkninger til forslag til finanslov er grundlovsstridige, hvorfor disse ikke kan indstilles til afvisning af formanden efter forretningsordenens § 16.

5. Parlamentariske sædvaner og lovkvalitetsmæssige betragtninger

I henvendelsen fra Pia Gjellerup henvises endvidere til parlamentarisk sædvane og lovgivningsprocessens kvalitet. Tilsvarende bad Finansudvalget justitsministeren og finansministeren om at besvare forskellige spørgsmål herom. Der henvises til Justitsministeriets notat og finansministerens talepunkter i bilag 11.

5.1. Folketingets beføjelser.

Mens Folketingets forretningsorden som nævnt angiver en særlig procedure for grundlovsstridige forslag, findes der ikke tilsvarende "sanktionsbestemmelser", der skal sikre parlamentariske sædvaner, hhv. de normer om lovkvalitet, som gennem tiderne er aftalt mellem regeringen og Folketingets ledelse, herunder Udvalget for Forretningsordenen, eller på særlige områder mellem fagudvalg og minister.

Udviklingen og overholdelsen heraf beror som udgangspunkt på drøftelser i de relevante udvalg.

Et ønske om afvisning måtte i givet fald behandles efter reglerne i forretningsordenens § 23, hvorefter forslag og ændringsforslag kan afvises. Begæringen skal dog fremsættes, inden forhandlingen om forslaget er påbegyndt. Tinget bestemmer da uden forhandling, om det skal afvises.

5.2. Gennemførelsen af finansloven giver anledning til lovtekniske spørgsmål, som er særlige for dette område.

Som også anført i Justitsministeriets besvarelse, giver gennemførelsen af finansloven i praksis anledning til lovtekniske spørgsmål, som er særlige for dette område. Der har således dannet sig en særlig praksis på området, som bl.a. er beskrevet i Finansudvalgets beretning af 27. oktober 2005 om udvalgets arbejdsform m.v., hvis afsnit 5.2 er optrykt som bilag 2 til dette notat. Det er ikke mindst denne praksis, der blev drøftet under Finansudvalgets samråd med finansministeren torsdag den 1. december 2005, jf. Justitsministeriets notat og finansministerens talepunkter.

De problemstillinger, der på baggrund af Finansudvalgets beretning har været rejst, har været:

- Om ændringsforslagene, der i deres nuværende udformning indebærer en fravigelse af eksisterende lovgivning, er tidsbegrænsede eller indebære en varig ændring af lovgivningen, jf. Justitsministeriets notat afsnit 4.2.
- Om ændringsforslagene indebærer en regulering af bevillingsfremmed forhold eller kan anses for at være knyttet til en bevilling på FFL, jf. Justitsministeriets notat pkt. 3 og 1.

- Om ændringsforslagene må medføre betænkeligheder af kundgørelsesmæssig art eller om det forhold, at de ikke retter sig direkte til borgere eller virksomheder, men angår de økonomiske forhold mellem staten på den ene side og kommunerne og amterne på den anden side gør, at der ikke er "væsentlige kundgørelsesmæssige hensyn imod den foreslåede ordning", jf. Justitsministeriets notat afsnit 4.3.
- Konsekvenserne ved gennemførelse af ordningen som ændringsforslag i relation til høring af involverede, kontakt mellem udvalg og involverede samt behandlingstid, jf. navnlig finansministerens talepunkter.
- Ændringsforslagenes rækkevidde og grad af præcision, der ud over det begrænsede statsforfatningsretlige aspekt, jf. ovenfor afsnit 4.4., også indeholder et væsentligt lov kvalitetsmæssigt aspekt.

I bilag 3 er gengivet én oversigt over Finansudvalgets praksis vedrørende såvel tekstanmærkninger, der er opført på det fremsatte finanslovsforslag, som tekstanmærkninger, der indsættes ved ændringsforslag til 3.beh. af FFL.

Folketingets Administration har ikke grundlag for at tilføje yderligere til disse spørgsmål, der i det væsentlige må bero på overvejelser i Finansudvalget eller/og Udvalget for Forretningsordenen.

6. Sammenfatning og alternative løsningsmodeller

Som ovenfor nævnt er der ikke efter Folketingets administrations opfattelse grundlag for at afvise de stillede ændringsforslag som grundlovsstridige.

Spørgsmålet om forslagene anses for at stride mod parlamentarisk sædvane og god lov kvalitet på dette specielle område har som nævnt været drøftet i Finansudvalget. Folketingets Administration har ikke grundlag for at tilføje yderligere til disse spørgsmål, der i det væsentli-

ge må bero på overvejelser i Finansudvalg eller/og Udvalget for Forretningsordenen.

Til disse overvejelser er der nedenfor angivet 5 forskellige modeller, hvorpå de omhandlede bemyndigelser, såfremt dette ønskes, lovteknisk kan gennemføres:

- a) Ved vedtagelsen af en ny (hoved)lov, der alene gælder dette specifikke tilfælde.
- b) Ved en ændring af den gældende lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, jf. lovbeholdtgørelse nr. 1074 af 11. november 2005. Dette kunne ske ved at indskrive tekstanmærkningernes ordlyd som nye stykker i henholdsvis § 10 og § 17 eller i et nyt kapitel før kapitel 7 overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser.
- c) Ved de af finansministeren den 24. november 2005 foreslåede tekstanmærkninger på finansloven, hvor man fraviger §§ 10 og 17 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, [ifølge hvilke bloktilskuddet til (amts)kommunerne fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg].
- d) Ved at kombinere den under c) foreslåede løsning med en samlet forelæggelse af de af finansministeren foreslåede nedsættelser i form af et aktstykke for Finansudvalget til godkendelse.
- e) Ved at kombinere den under d) nævnte løsning, jf. Finansudvalgets beretning af 27. oktober 2005, pkt. 6.2.4., med to behandlinger i folketingsalen foranlediget af et forslag til folketingsbeslutning, hvorefter ministeren opfordres til at trække aktstykket tilbage. Kompetencen til at tiltræde aktstykket vil dog stadig ligge hos Finansudvalget.

For anvendelse af de under a) og b) og e) nævnte metoder er, at en lov-/beslutningsforslagsbehandling sikrer en større grad af offentlighed i behandlingen og herunder;

1. er mulighed for høring af de involverede parter,

2. er mulighed for at rette skriftlig henvendelse eller komme i deputation i (Kommunal)udvalget
3. der finder 3, henholdsvis 2 behandlinger sted i folketings salen,
4. der kan stilles ændringsforslag til loven/beslutningsforslaget,
5. for lovforslag gælder endvidere den i Folketingets Forretningsordens § 13, stk. 1, fastsatte regel om, at en lov tidligst må vedtages 30 dage efter fremsættelsen.

De under d) og e) nævnte løsninger er analoge med den oprindelige fastsættelse af bloktilskuddene, som sker ved, at finansministeren efter forhandling med de kommunale parter, oversender et aktstykke vedrørende bloktilskuddene til Finansudvalget, der behandler (og tiltræder) aktstykket.

For de under a), c), d) og e) nævnte løsninger taler, at der er tale om en éngangsbemyndigelse, som det er mindre hensigtsmæssigt at indskrive i gældende lov.

Bilag 1

Andre anvendte midler til regulering af rammerne for kommuner og amternes økonomi for året 2006.

Den i de foreslåede tekstanmærkninger indeholdte bemyndigelse skal ses i sammenhæng med den lovgivning, der er vedtaget, og de aftaler, der er indgået i 2005 vedrørende regulering af kommunernes og amternes økonomiske dispositioner i 2006, som særligt retter sig mod, at år 2006 er overgangsåret for implementeringen af kommunalreformen, som træder i kraft den 1. januar 2007.

Der er således skabt hjemmel til, at forberedelsesudvalgene for de kommende regioner og indenrigs- og sundhedsministrene kan regulere beslutninger, der følger af amternes budgetter for 2006 vedrørende anlægsvirksomhed og leje- og leasingaftaler.

Hjemlen følger af §§ 53, 54, 56 og 57 i lov nr. 537 af 24. juni 2005 om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab og § 57a i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003. Hjemlen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 876 af 16. september 2005 om regulering af væsentlige økonomiske dispositioner i amtskommuner, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Hovedstadens Udviklingsråd, Bornholms, Frederiksberg og Københavns Kommuner i 2006.

Der tilsvarende mulighed, som forberedelsesudvalgene har for 2006, har sammenlægningsudvalgene i kommuner, der skal sammenlægges pr. 1. januar 2007. Sammenlægningsudvalgene har endvidere mulighed for at pålægge kommunerne at nedsætte bevillinger på 5 mio. kr. og derover afsat på driftsbudgettet for 2006.

Hjemlen følger af §§ 2, stk. 2-4, 20, 21, 23 og 24 i lov nr. 540 af 24. juni 2005 om revision af den kommunale inddeling, som er udmøntet i bekendtgørelse nr. 875 af 16. september 2005 om regulering af væsentlige økonomiske dispositioner i kommunerne i 2006.

Den 23. februar 2005 indgik KL og regeringen en aftale om at begrænse udgiftsvæksten i 2005 samt understøtte en hensigtsmæssig økonomisk adfærd i overgangsperioden op til kommunalreformen. Aftalen udmøntede sig i lov nr. 549 af 24. juni 2005 om midlertidig binding af kommunernes og amtskommunernes overskudslikviditet, der bl.a. giver en deponeringsforpligtelse for amter og kommuner vedrørende overskudslikviditet i 2005 og et loft over udskrivningsprocenterne for 2006, der svarer til 2005-niveau.

(Der er endvidere en hjemmel til indenrigs- og sundhedsministeren til at foretage en regulering af statstilskuddet til amtskommuner ved ændringer i den amtskommunale udskrivningsprocent, jf. lov nr. 94 af 12. februar 2003.)

Bilag 2

Uddrag af Finansudvalgets beretning af 27. oktober 2005

5.2. Lovgivning på finansloven

Finansloven er i princippet en lov på linje med alle andre love og kan derfor ud over at fastsætte bevillinger tillige supplere og ændre gældende materiel lovgivning. Det sker normalt ved tekstanmærkninger, der opføres i hver finanslovsparagraf under Afsnit C. Tekstanmærkninger opdeles i

- 1) dispositionsbeføjelser, der f.eks. bemyndiger ministeren til at anvende en bevilling på en given måde eller at indgå forpligtelser, der medfører udgifter i senere finansår, og
- 2) materielle bestemmelser, der supplerer eller i nogle tilfælde endog ændrer gældende materiel lovgivning.

Finansudvalget anerkender, at tekstanmærkninger under nærmere givne betingelser i visse særlige tilfælde kan være et hensigtsmæssigt styringsredskab. Imidlertid knytter der sig en række betænkeligheder af kundgørelsesmæssig, lovteknisk, processuel og gyldighedsmæssig art til tekstanmærkninger, som gør, at disse kun bør anvendes, når dette er strengt nødvendigt. Dette gør sig navnlig gældende, for så vidt angår de under 2) nævnte materielle bestemmelser, der i et vist omfang retter sig direkte mod borgerne.

Generelt finder Finansudvalget, at

- antallet af tekstanmærkninger bør begrænses mest muligt,
- regulering af bevillingsfremmede forhold ved tekstanmærkning ikke må finde sted, og at
- ændring af eksisterende lovgivning kun bør finde sted, såfremt
 - ændringen er tidsbegrænset eller ændring af lovgivningen ikke kan afventes, og at
 - varige eller generelle lovændringer ikke bør gennemføres ved tekstanmærkning.

Dette betyder bl.a. følgende:

- Tekstanmærkninger af materiel art ikke bør opføres uændrede på finansloven over en årrække, men i stedet bør indarbejdes i gældende materiel lov.

Finansudvalget har noteret sig, at Finansministeriet har tilkendegivet, at ministeriet vil foranledige, at de tekstanmærkninger, der findes på finansloven af denne art, vil blive søgt indarbejdet, når lejlighed byder sig, f.eks. når den pågældende lovgivning af andre grunde foreslås ændret.

- Hjemmel til opkrævning af samt fastsættelse af størrelsen af gebyrer m.v. bør, hvor der er tale om ordninger af permanent karakter, fastsættes ved lov eller administrativ forskrift med hjemmel i lov, ikke på finansloven.

Finansudvalget har noteret sig, at Finansministeriet har tilkendegivet, at ministeriet vil foranledige, at hjemmel til opkrævning og fastsættelse af gebyrer, medmindre væsentlige grunde taler herimod, når lejlighed byder sig, vil blive søgt indarbejdet i gældende lovgivning med henblik på, at sådanne tekstanmærkninger på finansloven udgår.

- Hvor anden gældende materiel lovgivning ændres eller suppleres, bør der i tekstanmærkningen eller i anmærkningerne hertil angives titel på loven(e) og reference til, hvor lovbekendtgørelse og/eller ændringslov(e) er optrykt i Lovtidende.

Bilag 3

Finansudvalgets praksis

Tekstanmærkninger, der er opført på FFL

På FFL 2003 var opført 191 tekstanmærkninger i gruppen "materielle bestemmelser". Hovedparten af disse var af mindre væsentlig karakter og/eller vedrørte kun få adressater. Det drejer sig f.eks. om bestemmelser vedrørende:

1. Hjemmel til fastsættelse af tilskudsmodtageres regnskabsaflægelse og revision
2. Løn- og honoreringsregler
3. Fastsættelse af gebyrer
4. hjemmel til administrativt fastsættelse af regler for bevillingsansværelsen
5. Erstatninger for skadelidte statsansatte
6. Pensioner og understøttelser til forskellige grupper af nuværende eller tidligere statsansatte.

Ovennævnte tekstanmærkninger har primært karakter af supplerende bestemmelser til gældende materiel lov eller finanslov. Antallet af egentlige fravigelser af gældende materiel lov er færre. Fra FFL 2006 kan nævnes som eksempler:

1. TA 101 ad § 11 hvorefter Retsplejelovens bestemmelser om antallet af lands- og højesteretsdommere fraviges
2. TA 126 ad § 17, hvorefter godtgørelsen til Thule-arbejderne ikke medfører nedsættelse af ydelser i medfør af lov om aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik
3. TA 100 ad § 38, hvorefter statskatteloven fraviges for så vidt angår personer ansat på PLO's og Taiwan's repræsentationskontorer
4. TA 160 ad § 19, hvorefter anvendelsesområdet for civilarbejderloven udvides.

Som et tidligere eksempel på en tekstanmærkning af vidtgående karakter kan nævnes TA 50 ad § 37 vedrørende overførsel af midler fra Den

Sociale Pensionsfond. Denne TA blev opført på FFL i flere år i træk, hvilket kritiseredes af Rigsrevisionen, der anbefalede, at bemyndigelsen blev inkorporeret i den materielle lov, hvilket siden er sket.

Tekstanmærkninger, der indsættes ved ændringsforslag til 3. beh. af FFL

Efter fast praksis stilles ændringsforslag til FFL til 3. behandling. Selv om der ofte vedtages mere end 400 ændringsforslag til FFL antages efter fast praksis ikke at være identitetsproblemer forbundet hermed. Ændringsforslag kan både vedrøre nye dispositionsrammer og materielle bestemmelser. Materielle tekstanmærkninger vil, når de forekommer, som oftest vedrøre egentlig fravigelse af gældende materiel lov. Mange af de nuværende tekstanmærkninger på finansloven er oprindeligt kommet på FL ved ændringsforslag til FFL og er siden blevet gentaget. Fra de seneste år kan som eksempler på tekstanmærkninger indsat ved ændringsforslag nævnes:

1. FFL 2006: om fravigelse af § 2, stk. 2, i lov om imødegåelse af indlåsnings effekter på inkonverterbare realkreditlån (forlængelse af lovens gyldighed).
2. FFL 2004: TA 162 ad § 20 om en stipendieordning for unge på udvekslingsophold.
3. FFL 2002: TA 80 ad § 21: Ændring af biblioteksafgiftsloven således der (for et år) indføres en bagatelgrænse på 5.000 kr. for modtagelse af biblioteksafgift.
4. FFL 99: TA 106 ad § 7, hvorefter gældende frister i den såkaldte Scharla Nielsen-sag vedrørende satsreguleringsprocenten afbrydes, såfremt sagsøgeren får medhold (er stadig opført på finansloven).
5. FFL 98: TA 4 Ad § 7, bemyndigelse til at afhænde statens aktier i Tele Danmark.
6. FFL 97 m.fl. : TA 126 ad § 20 vedrørende fordeling af den såkaldte EU-oplysningsbevilling.
7. FFL 95 TA ad § 38: tidsubestemt, ubetinget ekstraordinært skattefradrag på 173 mio. kr. til Sparekassen Nordjylland (Spar Nord).